

Datum **2008-10-15**
Författare Masih Yazdi

Finansinspektionen
P.O. Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Finansinspektionens stresstester av storbankerna

Finansinspektionen gör inga egna makroekonomiska prognoser, utan använder i sina stabilitetsbedömningar av finanssektorn sig av Konjunkturinstitutets och Riksbankens konjunkturprognoser som huvudscenarier för den fortsatta makroekonomiska utvecklingen. Stabilitetsbedömningarna behöver trots det underbyggas också genom att studera alternativa scenarier. Hur skulle bankernas intjäning, kapitalkrav och kreditförluster utvecklas om den makroekonomiska utvecklingen blir väsentligt sämre än vad som ligger i dessa konjunkturprognosers huvudscenarion? För att belysa detta genomför FI så kallade stresstester för de fyra storbankerna.

Förutom en konjunkturedgång finns även andra finansiella händelser och risker som kan ha negativa effekter på intjäningen och kreditförlusterna. Det kan exempelvis uppkomma den typ av problem som kännetecknar den nuvarande turbulensen, i form av icke fungerande marknader, ryktesrisker och växande motpartsrisker. FI:s stresstester tar inte någon direkt hänsyn till sådana finansiella händelser och risker. Däremot är det möjligt att exempelvis motpartsrisker och de kreditförluster som dessa kan medföra delvis kan inbegripas i den utveckling som dessa stresstester simulerar.

Stresstester är ett värdefullt redskap i tillsynen av bankerna. Samtidigt är det viktigt att inte övertolka resultaten. Det är inte en fråga om en alternativ prognos med djup lågkonjunktur, utan stresstesterna ska snarare ses som en fingervisning om hur kreditförluster, intjäning och kapitalkrav skulle kunna utvecklas i ett visst, av FI konstruerat, scenario med ogynnsamma ekonomiska omständigheter. De kan även användas för att få en uppfattning om bankernas motståndskraft mot vissa typer av risker, samt hur deras kapitaltäckning påverkas av olika antaganden.

Antaganden och slutsatser

Stresstesterna indikerar att de fyra storbankerna har goda förutsättningar att hantera en betydligt sämre utveckling av samhällsekonomin och av kreditförlusterna än som ligger i huvudscenariot. Genom att stressa kreditförlustnivåerna och intjäningen i bankerna till nivåer som skulle kunna uppstå under en kreditkris i Baltikum och en kraftig recession i Sverige, har FI kunnat göra en bedömning av hur bankernas kapital påverkas av sådana negativa antaganden. Vår bedömning är att bankerna har förmåga att möta de kreditförluster

som uppstår och även uppfylla de lagstadgade kapitaltäckningskraven. Beroende på vilka antaganden som görs om hur bankerna kommer att tillämpa sina interna modeller, blir det stora skillnader i utfallen. Samtliga ligger dock inom det som bankernas bör ha förmåga att hantera.

Två scenarier har testats, var för sig samt i kombination med varandra.

Finansinspektionens bedömning är att det kombinerade scenariot innebär en grad av stress som faller inom den definition som flitigast används inom tillsynsväsendet, det vill säga en ”extrem men möjlig” utveckling. Jämfört med vad som ligger i huvudscenariot är de simulerade scenarierna genomgående mer kraftigt negativa.

De makroekonomiska nyckeltalen såsom tillväxt och arbetslöshet samt deras finansiella konsekvenser i form av kreditförluster antas utvecklas på ungefär samma sätt som under den svenska bankkrisen i början på 1990-talet. Vårt scenario för Sverige är dock något mildare för att ta hänsyn till de strukturella förändringar som bankerna genomgått sedan dess, med sundare kreditgivning och större diversifiering som största förändringar. Kreditförlusterna i den svenska verksamheten antas bli som mest två procent av utlåningen, vilket kan jämföras med nuvarande nivå på 0,1 procent.¹

Den negativa utvecklingen i Baltikum antas i relativa termer bli kraftigare än den som var under den svenska bankkrisen. I vårt stresstestscenario antas kreditförlusterna stiga till som mest åtta procent av den totala utlåningen i Baltikum, vilket motsvarar ungefär det dubbla jämfört med den svenska bankkrisen. Detta kan också jämföras med dagens kreditförlustnivå på cirka 0,5 procent i Baltikum.²

Bakgrund

Inom riskhantering har stresstester på senare år alltmer kommit i fokus. Det finns en rad olika ansatser och metodologier för stresstester. På en övergripande nivå brukar man exempelvis tala dels om känslighetsanalyser, som innebär att man analyserar vad som händer i ett företag om en eller ett fåtal riskfaktorer förändras på ett särskilt sätt, dels om scenarioanalyser, som innebär att ett antal riskfaktorer förändras samtidigt. Vidare kan scenarioanalyser delas upp i historiska och hypotetiska scenarier. Det förra innebär att man använder ett verkligt händelseförlopp som inträffat vid tidigare tillfällen, för att se hur företaget skulle påverkas av det i dagsläget. Hypotetiska scenarier innebär att ett scenario konstrueras och att effekterna på företaget sedan analyseras. De stresstester som Finansinspektionen genomfört faller inom kategorin hypotetiska scenarier.

När stresstester görs är det ofta två olika risker som testas. Den första är insolvensrisken vilket innebär att ett test görs av huruvida bankerna hamnar under

¹ Gäller 30 juni 2008

² Gäller 30 juni 2008

de lagstadgade kraven för den kapitalbas de ska ha. Om en enskild bank hamnar i en sådan situation får den sannolikt likviditetsproblem. Orsaken är att det finns en risk för att dess konkurrenter och kunder, som i stor utsträckning också försörjer banken med likviditet, i ett sådant läge inte längre är villiga att låna ut pengar till banken ifråga.

Den andra är risken för att banken ifråga inte har tillräckligt med kapital för att täcka de totala kreditförlusterna som kan uppstå. Att detta skulle inträffa är högst osannolikt eftersom utgångspunkten i regelverket är att banken ska hålla kapital för de kreditförluster som kan inträffa en gång per 1000:e år. I praktiken blir ett test av denna risk också mindre relevant eftersom ett scenario där en banks kapital konsumeras helt, långt tidigare hade inneburit att banken sannolikt hade försatts i konkurs, bland annat på grund av de likviditetsproblem som skulle uppstå. Finansinspektionens stresstester syftar således till att ta reda på huruvida bankerna i olika situationer kommer att ha tillräckligt med kapital för att uppnå de lagstadgade kraven.

Stresstestscenarierna

För att testa de fyra storbankernas motståndskraft mot en kraftig konjunkturbedgång och fortsatt kreditåtstramning har Finansinspektionen utfört stresstester av bankernas intjäning, kreditförluster och kapitalkrav. Dessa är baserade på ett framtidsscenario som vi bedömer som ”extremt men möjligt” enligt den definition som flitigast används inom tillsynsväsendet internationellt. FI vill betona att de scenarier som används i stresstesterna inte är huvudscenarier för den fortsatta makroekonomiska utvecklingen utan snarare alternativa extremscenarier där syftet har varit att få en bild av hur välkapitaliserade de svenska bankerna är i dagsläget om någonting liknande skulle inträffa.

En banks finansiella motståndskraft beror till stor del på det kapital banken har i förhållande till de risker som banken är exponerat för. Omfattningen av dessa risker beror på bankens exponeringar till storlek och art samt deras inbördes korrelation. Hur bankens intjäning utvecklas under ett stressat scenario påverkar mängden kapital som kommer att vara tillgängligt³ medan den riskuppbyggnad samma scenario ger upphov till avgör det kapitalkrav som regelverket ställer på banken.⁴ Syftet med FI:s stresstester är att testa huruvida de svenska storbankerna kommer att ha tillräckligt med kapital för att säkerställa den finansiella stabiliteten under ett stressat scenario.

³ Samt eventuella utdelningar, nyemissioner och andra åtgärder som påverkar det egna kapitalet

⁴ Även andra intressenter ställer krav på bankens kapital. I våra stresstester beaktas inte detta men dessa kan vara av större betydelse i praktiken för den mängd kapital banken väljer att hålla.

De stresstester som FI har valt att använda sig av utgår dels från en kraftig recession i Sverige och dels från en kreditkris i Baltikum. Dessa två scenarion har testats både var för sig samt i kombination med varandra.

I stressscenariot för Sverige antas den finansiella turbulens som råder, med större riskaversion och kreditåtstramning, att fortsätta och att få följd effekter på den reala ekonomin. Fastighetspriserna antas falla med som mest 25 procent. I kombination med högre utlåningsräntor från bankerna leder detta till lägre kreditefterfrågan från företag och hushåll och därmed lägre ekonomisk aktivitet. En svagare makroekonomisk utveckling tillsammans med högre utlåningsräntor försvagar låntagarnas möjligheter att betala sina lån vilket leder till fler problemlån och slutligen högre kreditförluster. Samtidigt antas den nuvarande inflationstakten att bestå. Det leder till att Riksbanken tvingas höja reporäntan betydligt, vilket även det också ökar företagets och hushållens räntekostnader. Om likviditetsbristen på marknaden kvarstår och bankernas upplåningskostnader i och med det fortsätter att öka kan scenariot med högre räntekostnader för företag och hushåll inträffa även i ett läge då inflationen sjunker.

De makroekonomiska nyckeltalen såsom tillväxt och arbetslöshet samt deras finansiella konsekvenser i form av kreditförluster antas utvecklas på ungefär samma sätt som under den svenska bankkrisen i början på 1990-talet. Vårt scenario är dock något mildare för att ta hänsyn till de strukturella förändringar som bankerna genomgått sedan dess, med sundare kreditgivning och större diversifiering som största förändringar.

I det andra scenariot antas de baltiska länderna drabbas av en kraftig hårdlandning med negativ tillväxt, högre arbetslöshet och stort prisfall på fastighetsmarknaden som följd. Även i detta fall antas inflationen vara hög i kombination med en kreditåtstramning. Kreditförlusterna i Baltikum antas öka till det dubbla jämfört med bankkrisen i Sverige, dvs. som mest till åtta procent. Den antagna utvecklingen i Baltikum är mer påtagligt negativ än det scenario som konstruerats för Sverige. Anledningen är att de baltiska staterna utgångsläge⁵ är sämre och att länderna har strukturella problem som inte finns i Sverige.

Då bankerna numera har en betydande andel av sin verksamhet i andra länder än Sverige är det av vikt att antaganden görs om utvecklingen i omvärlden. Vårt antagande är att utvecklingen i omvärlden, Baltikum exkluderat, blir hälften så kraftig som den i Sverige. Detta innebär att kreditförlusterna för bankernas exponeringar utanför Sverige blir hälften så stora samt att de antaganden som görs för utvecklingen av kapitalkravet också blir hälften så kraftiga för den utländska verksamheten.

Historiskt sett är kopplingen mellan utvecklingen för olika makroekonomiska nyckeltal och kreditförluster svaga. Den senaste tioårsperioden har kreditförlusterna legat på en stabil och låg nivå medan BNP-tillväxten varierat kraftigt. Ytterligare en förklaring till den svaga kopplingen mellan BNP-tillväxt och

⁵ Utgångsläget i stresstesterna är det faktiska läget den 30 juni 2008.

kreditförluster är att det har det skett vissa strukturella förändringar i kreditgivningen hos de svenska bankerna, vilket har bidragit till att kreditförlusterna minskat. Därför ska kopplingen mellan de makrosценарier som presenterats och de kreditförluster som uppstår tolkas med försiktighet. Dessa makrosценарier *kan* leda till den utveckling som stresstesterna leder till, men utvecklingen kan bli såväl svagare som kraftigare.

Antagna kreditförluster (% av utlåningen) i de stressade scenarierna			
	År		
	1	2	3
Sverige	0.75	1.00	2.00
Baltikum	4.00	8.00	3.00
Övriga världen	0.38	0.50	1.00

Antagen makroekonomisk utveckling i Sverige samt Baltikum

Sverige

År ⁶	0	1	2	3
Tillväxt	0,7	-1,2	-2,0	0,8
Inflation	4,3	6,0	4,0	3,2
Arbetslöshet	6,0	8,5	9,5	10,0
Reporänta ⁷	4,50	6,50	6,25	6,00
Fastighetspriser (index)	100	82	75	75
Börsindex	100	90	80	80

Baltikum

År	0	1	2	3
Tillväxt ⁸	2,0	-4,0	-2,0	2,0
Inflation	14,0	18,0	15,0	10,0
Arbetslöshet ⁹	4,0	8,0	10,0	12,0
Interbankränta	6,0	10,0	10,0	10,0
Fastighetspriser (index)	100	70	55	50

⁶ År 0 innebär det faktiska läget 30 juni 2008. År 1 innebär således en period av ett år efter detta datum; juli 2008 till juni 2009.

⁷ Alternativt att riskpremierna ökar och därmed bankernas utlåningsräntor.

⁸ Genomsnitt för de baltiska länderna baserat på BNP för varje land i förhållande till hela Baltikum.

⁹ Justerat för folkmängd i varje land i förhållande till hela Baltikum.

Metodologi

Finansinspektionens metod för att mäta bankernas kreditrisker är baserad på en portföljmodell och på information från bankernas kontinuerliga kapitaltäckningsrapporter. I dessa rapporter finns bland annat information kring exponeringar för olika portföljer, deras sannolikhet för fallissemang (PD, *probability of default*) uppdelat på olika riskklasser samt förlusten givet fallissemang (LGD, *loss given default*). Den främsta fördelen med att använda sig av dessa data är att utgångspunkten blir bankernas egen bedömning av risken i portföljerna. Att göra ett gemensamt stresstest för alla banker hjälper FI som tillsynsmyndighet att på ett mer objektivet sätt utvärdera den finansiella stabiliteten som helhet samt bankernas riskutveckling sinsemellan.

Eftersom kreditrisken är den risk som framför allt påverkas av ett scenario som detta, är den metodologiskt mest centrala frågan hur scenariot ska översättas i effekter på de relevanta kreditriskmåten - i första hand de riskvägda tillgångarna och kreditförlusterna. De riskvägda tillgångarna styrs för IRK-banker¹⁰ framförallt av den interna riskklassificering (rating) som åsätts varje låntagare, och som bygger på den fallissemangssannolikhet som bedöms finnas för låntagaren.

För att analysera hur scenarierna påverkar de riskvägda tillgångarna och därmed kapitalkravet, har FI använt sig av en på marknaden välkänd modell CreditRisk+. Denna modell utgår från de förväntade kreditförlusterna och stressar detta värde för att komma fram till ett totalt kapitalkrav på vald signifikansnivå. Detta angreppssätt skiljer sig i vissa avseenden från det sätt kapitalkravet är beräknat enligt IRK-regelverket, men kan ändå anses vara en bra uppskattning.¹¹

För att ta hänsyn till de olika karakteristika som olika motparter har, har vi i stresstesterna delat upp bankernas kreditportföljer. Uppdelningen har gjorts i hushålls- och företagskrediter respektive krediter till finansiella institut. Antaganden har också behövt göras om hur stora förluster som kommer att uppkomma inom varje delportfölj. Här har antagandet varit att de största förlusterna sker i företagsportföljen, att hushållsportföljen får något mindre förluster och att institutsportföljen i stort sett inte får några förluster alls. Dessa antaganden är i mångt och mycket baserade på den utveckling som var under bankkrisen i början av 90-talet där det framförallt var utlåning till kommersiella fastigheter som stod för de största förlusterna.

Det är framförallt ökade kreditförluster som försämrar bankernas rörelseresultat i stresstesterna. Varje enskild banks andel av dessa kreditförluster beror på hur stor andel av deras utlåning som går till hushåll, företag respektive finansi-

¹⁰ Banker som har fått tillstånd att använda sig av intern riskklassificering för att beräkna kapitalkrav

¹¹ I IRK-regelverket beräknas kapitalkravet istället genom att PD-värdena stressas till vald signifikansnivå.

ella institut samt vilka PD-värden de olika riskklasserna för varje portfölj har i ursprungsläget. Om en bank har en dubbelt så hög genomsnittlig PD-nivå i en viss portfölj än en annan bank, antas den få dubbelt så stora kreditförluster vid en given tidpunkt.

Bankernas vinster försämras också då det antas att provisionsnettot försämras samt att kostnaderna i relation till intäkterna ökar. Samtidigt antas utdelningen vara noll under år två och tre i scenariot då detta brukar vara den första åtgärd bankerna vidtar vid kraftiga konjunkturedgångar.

Effekter på kapitaltäckningen

Effekten från stressteststudien på kapitaltäckningen presenteras med framförallt tre olika mått; riskförändring, kapitalkrav med utrullning enligt plan och kapitalkrav utan utrullning. Riskförändringen är den faktiska förändring i risk i bankernas portföljer som CreditRisk+ modellen ger utslag för under scenarioperiodens tre år. Detta mått är det som bäst beskriver hur den faktiska kreditrisken för banken förändras. Kapitalkrav med utrullning enligt plan innebär att vi gör en bedömning av hur det totala kapitalkravet förändras för de risker som ingår i Pelare 1¹² givet att bankerna rullar ut de portföljer som för närvarande inte riskklassificeras enligt intern riskklassificering i enlighet med den införanplan som angetts för Finansinspektionen. De viktigaste portföljerna i detta hänseende är hushållsportföljen för Nordea, företags- och hushållsportföljerna i Estland för SEB samt stora delar av Hansabanks portföljer för Swedbank. Kapitalkrav utan utrullning innebär således att kapitalkravet för dessa portföljer fortsatt kommer att beräknas som i nuläget, dvs. enligt den mindre konjunkturskänsliga schablonmetoden.

I stresstesterna har kapitalkravet för bankerna beräknats utifrån tre separata antaganden. Det första antagandet är att den ökade risken inte ökar kapitalkravet alls. I ett sådant läge försämras endast kapitalbasen då vissa poster i resultaträkningen utvecklas sämre och kreditförlusterna ökar. Det andra antagandet är att cyklikalitet i modellerna leder till att kapitalkravet ökar på grund av migrationer av exponeringar till sämre riskklasser (se nedan för förklaring). Det tredje antagandet är att bankernas kapitalkrav påverkas, utöver av cyklikaliteten, även av att bankerna ändrar de ingående PD-värdena i sina modeller.

Cyklikalitet i modellerna uppstår då bankernas riskklassificering inte är helt oberoende av konjunkturcykeln. De ingående variablerna som avgör vilken riskklass exponeringarna hamnar i kommer i viss mån påverkas av konjunkturläget, vilket innebär att exponeringarna migrerar till sämre riskklasser när konjunkturen försämras. Detta har också kunnat påvisas i olika undersökningar där det visat sig att cyklikaliteten kan leda till ökat kapitalkrav för kreditrisker på mellan 20 och 80 procent beroende på vilken grad av stress som testas.¹³

¹² Kreditrisk, operativ risk och marknadsrisk

¹³ Se **Benford and Nier**, 2007, "Monitoring cyclicalities of Basel II capital Requirements", Bank of England, *Financial Stability Paper No. 3*. **Kashyap and Stein**, 2004, "Cyclical implications

PD-värdena kan komma att behöva justeras då uppstådda PD-värden under stresstestscenariot kraftigt kommer överstiga de PD-värden kapitalkravet för närvarande baseras på. Kapitältäckningsregelverket säger att PD-värdena ska vara långsiktiga och en sådan period som detta stresstest innebär kan leda till att bankernas och FI:s uppfattning om långsiktiga PD-värden förändras. Detta kan leda till att PD-värdena för varje riskklass kan behöva justeras upp vilket skulle öka bankernas kapitalkrav. Samtidigt är det viktigt att vara medveten om att PD-värden under ett enskilt år ska kunna överstiga de PD-värden som används för att beräkna kapitältäckningskraven.

Vad gäller kapitalkravet är det viktigt att detta beräknas enligt både att utrullning sker enligt plan och även utan utrullning då införandet av dessa portföljer i intern riskklassificering innebär att kapitalkravet generellt sett sänks kraftigt och dessutom kommer att variera i större utsträckning med konjunkturen. Generellt sett visar stresstesterna att effekten av att få sänkt kapitalkrav genom att portföljerna går in i IRK är starkare än den ökning i kapitalkrav dessa portföljer får när konjunkturen försämras. Med andra ord tjänar bankerna på att portföljernas kapitalkrav beräknas enligt IRK även i ett läge då konjunkturen försämras kraftigt.

En annan aspekt att ta hänsyn till är de övergångsregler som reglerar hur mycket det samlade kapitalkravet får sänkas åren 2007-2009. Minimikapitalkravet kommer för varje bank att vara 95 procent, 90 procent samt 80 procent av kapitalkravet enligt Basel 1 under dessa år, oberoende av det kapitalkrav som har beräknats enligt den interna riskklassificeringen.¹⁴ Det extra kapitalpåslag som bankerna har under denna övergångsperiod varierar kraftigt mellan bankerna och påverkar i stor utsträckning deras motståndskraft i de stresstester som utförts.

Resultat

Resultatet från studien presenteras som effekter på bankernas resultaträkning, balansräkning samt kapitältäckning. Finansinspektionen ser det inte som möjligt att redogöra i detalj för utfallet i studien. Här diskuteras därför på ett mer övergripande plan vilka resultaten blev.

Kreditförlusterna ökade dramatiskt under det kombinerade scenariot med recession i Sverige och Baltikum. Som mest nådde de nästan 68 miljarder kronor för de fyra bankerna sammantaget under ett år. Detta kan relateras till det rörelseresultat på 84 miljarder som de fyra storbankerna sammantaget visade under 2007. Varje enskild banks andel av dessa kreditförluster berodde

of the Basel II capital standards”, Federal Reserve Bank of Chicago, Economic Perspectives, Vol. 28(1). **Catarineu-Rabell, Jackson and Tsomocos**, 2003, “Procyclicality and the new Basel Accord—Banks’ choice of loan rating system,” Bank of England, working paper, No. 181

¹⁴ Baselkommittén diskuterar för närvarande att skjuta på denna nedtrappning av golven beroende på det rådande marknadsläget.

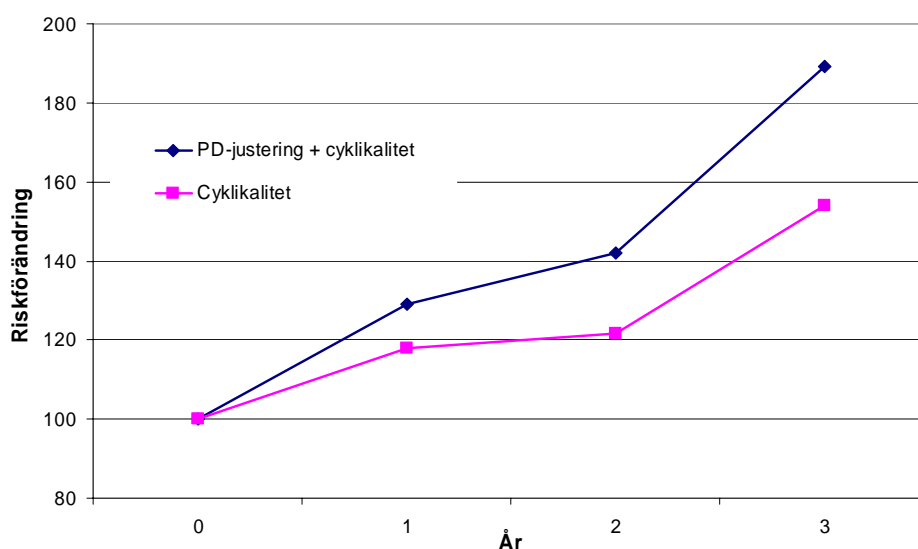
på hur stor del av deras utlåning som går till hushåll, företag respektive finansiella institut samt vilka PD-värden de olika riskklasserna för varje portfölj hade i ursprungsläget. De ökade kreditförlusterna resulterade i att vinsterna generellt minskade för bankerna i scenariot och ledde till att bankernas vinster uttraderades helt i vissa fall.

Det är viktigt att poängtera att kreditförlustnivån är input i denna modell, det vill säga att de kreditförluster som uppstår har bestämts av FI utifrån den grad av stress som vi vill testa. Detta innebär till exempel att kreditförluster på två procent i Sverige inte är en given utveckling baserat på de makrosценарier som beskrivits utan att dessa scenarier *kan* leda till den kreditförlustnivå som vi haft för avsikt att testa.

Recession Sverige samt hårdlandning Baltikum

Som det kan förväntas innebär det scenario som inkluderar både recession i Sverige samt hårdlandning i Baltikum den största riskupphyggnaden samt största ökningen av kapitalkravet. Intressant är att fast risken nästan fördubblas innebär detta endast ett ökat kapitalkrav med som högst 20 procent, under antagandet att utrullning inte sker. Kapitalkravet med utrullning blir endast 10 procent högre än ursprungsläget under scenariots tredje år. Detta beror framförallt på att övergångsreglerna försvinner vilket minskar kapitalkravet betydligt samt att det totala kapitalkravet består av andra delar än endast kapitalkravet för kreditrisk och därför inte ökar i takt med konjunkturförsämringen. Dessutom innebär till exempel utrullning av Nordeas hushållsportfölj i IRK en betydande minskning av kapitalkravet för denna.

Diagram: Recession Sverige samt hårdlandning Baltikum

Figuren visar hur risken i storbankernas portföljer kommer att ändras beroende på antaganden om cyklikalitet och justering av PD-värden. Indexerat till 100 i ursprungsläget. Källa: Finansinspektionen

Spridningen mellan bankerna är relativt liten vad gäller riskuppbyggnad.

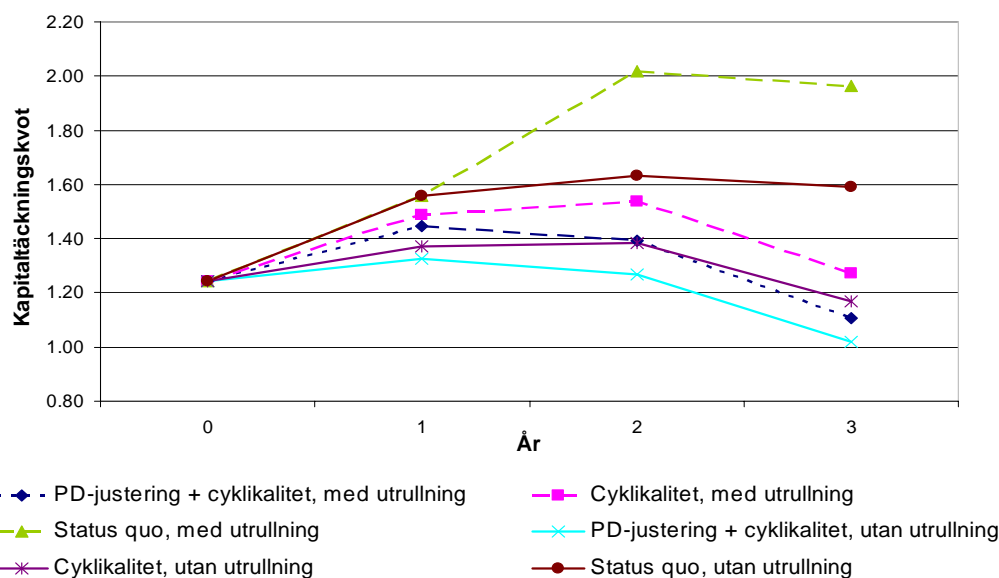
De två banker med stora verksamheter i Baltikum – SEB och Swedbank – får något större riskuppbyggnad. Skillnaden i övrigt beror huvudsakligen på hur stor geografisk diversifiering bankerna har. Således får Nordea den minsta riskuppbyggnaden medan Swedbank får den största i detta hänseende.

Skillnaderna i kapitalkrav mellan bankerna är emellertid större. Detta beror på flera olika faktorer. Hur mycket extra kapital varje enskild bank fått hålla på grund av övergångsreglerna är en viktig sådan men även ursprunglig risknivå samt eventuell utrullning av nya portföljer påverkar.

Vad gäller kapitaltäckningskvoten är bankernas resultat under scenarierna av stor vikt. De banker som får stora kreditförluster, och därmed eventuellt ett negativt resultat, ser sin kapitalbas minska samtidigt som kapitalkravet ökar. Gör banken däremot vinst finns möjligheten att kapitalbasen ökar i samma utsträckning eller till och med mer än kapitalkravet, vilket leder till att kapitaltäckningskvoten förbättras.

Storbankerna kommer aggregerat ha kapitaltäckningskvoter som överstiger de lagstadgade kraven, även med de mest konservativa antagandena om cyklikalitet och justering av PD-värden. Med de minst konservativa antagandena kommer kapitaltäckningskvoterna i det kombinerade scenariot till och med att överstiga utgångsläget efter tre år. Sammantaget innebär detta att bankerna har goda förutsättningar att hantera ett sådant scenario. Detta då bankerna också har möjligheter att vidta olika åtgärder som detta stresstest inte tar hänsyn till och som ytterligare bidrar till att de klarar en sådan situation. Sådana åtgärder kan vara minskad utlåning, avyttring av tillgångar som kräver mycket kapital samt upptagande av nytt kapital.

Diagram: Recession Sverige samt hårdlandning Baltikum

Figuren visar hur kapitaltäckningskvoterna för de fyra storbankerna aggregerat kommer att utvecklas med de olika antagandena om cyklikalitet och eventuell justering av PD-värden. Källa: Finansinspektionen

Recession Sverige och hårdlandning Baltikum var för sig

Den stora skillnaden i scenariot med endast recession i Sverige jämfört med det kombinerade scenariot är att kreditförlusterna blir väsentligt lägre. Detta innebär att bankernas kapitaltäckningskvoter inte utvecklas lika mycket negativt som i det kombinerade scenariot. Däremot blir det ingen större skillnad i riskupbyggnad samt förändring av kapitalkravet. Detta beror till stor del på att utlåningen i Baltikum fortfarande är en liten del av den totala utlåningen. Den påverkan på kapitalkravet som cykikalitet i de baltiska portföljerna samt eventuell justering av PD-värden har är därmed liten.

Således innebär endast en hårdlandning i Baltikum inte någon nämnvärd ökning av risken i portföljerna eller av det totala kapitalkravet. Som mest ökar risken med ca 30 procent vilket sker under scenariots andra år. Kapitalkravet minskar för varje år i scenariot då effekten av att övergångsreglerna försvinner är större än den riskupbyggnad som sker och det ytterligare kapitalkrav som detta innebär. Detta innebär också att kapitaltäckningskvoterna förbättras kontinuerligt under scenariots tre år. Bankerna kommer att få betydande kreditförluster i detta scenario men inte i den utsträckning att det hotar kapitaltäckningen, eller att deras årliga vinster uttraderas då verksamheten i övrigt fortsatt antas generera goda vinster.